

Pieter Bots, Theatermaker, juni 2003

Anouk heeft haar kindje op schoot als ze toekijkt hoe de andere acteurs repeteren; Vincent zit achter het stuur van de vrachtwagen waarmee de decors worden vervoerd; Peter schildert de letters voor het uithangbord van Langs de grote weg. Uit elke foto in $2 \times 2 = 5$ blijkt dat 't Barre Land een acteurscollectief is zoals je dat tegenwoordig nog weinig ziet. Leven en werk lijken voor het twaalfkoppige gezelschap geheel met elkaar vervlochten. Het is één grote familie, die met z'n allen de schouders onder de voorstelling zet. Dat gedeelde leven van dat hechte theatercollectief is nu vastgelegd door Trouw-fotograaf Werry Crone.

Crone had van de Stichting Stedelijke Fotografie Utrecht de opdracht gekregen een fotoserie te maken over de tot standkoming van de Barre-Land-productie Aantekeningen uit het ondergrondse, vanaf de eerste repetitie tot aan de première. Maar al fotograferend merkte hij dat een première bij 't Barre Land eerder een momentopname dan een eindpunt is (zo schrijven Sanneke van Hassel en Ellen Walraven in hun inleiding.) Daarom bleef hij een jaar bij het gezelschap hangen. Hij ging met de spelers op tournee naar Vlaanderen en het Oerolfestival, legde de repetities voor de volgende voorstellingen van hun Dostojevski-project vast en volgde ze ook tijdens de televisie-opnames van Langs de grote weg. De grofkorrelige zwartwitfoto's in $2 \times 2 = 5$ (de titel verwijst naar een filosofisch inzicht uit Aantekeningen) geven een mooi inzicht in het enthousiasme en de gemeenschappelijke toewijding van de barrelanders. Met z'n allen staan ze achter de computer om een tekstvertaling te becommentariëren, gezamenlijk kijken ze op de tribune naar de repetities in de beslotenheid van de theaterzaal. Maar even lief praten ze over hun teksten in de felle zon op het parkeerterrein voor hun huis, de voormalige snijzaal in Utrecht. Theater is er voor hen op elk moment van de dag, en op elke plek waar zij zich bevinden. Dat wordt ook benadrukt door de vele locaties waar Crone heeft gefotografeerd. Niet alleen hun eigen snijzaal, ook de decors van Michiel Johannes Jansen en de boerderij (en camping) op Terschelling komen op de foto's goed tot hun recht.

In het werk van 't Barre Land is de grens tussen op en af soms vaag. Acteurs die in een bepaalde scène geen rol spelen, blijven zichtbaar achter of naast het speelvlak; en andersom schemert door het spel altijd nog de mens achter de acteur heen. De grote kwaliteit van Crones foto's is dat hij die verdubbeling zichtbaar maakt. In veel foto's zien we zowel Barrelanders voor als achter de gebruikelijke ruwhouten planken van hun decors. Wat voor de toeschouwers wel of niet zichtbaar is, is soms niet eens duidelijk: op en achter het toneel maken zij theater met evenveel plezier, gedrevenheid en overgave. Onhandig is wel het formaat van $2 \times 2 = 5$. Het boek heeft de afmetingen van een kleine deurmat en past op geen enkele manier in de boekenkast.